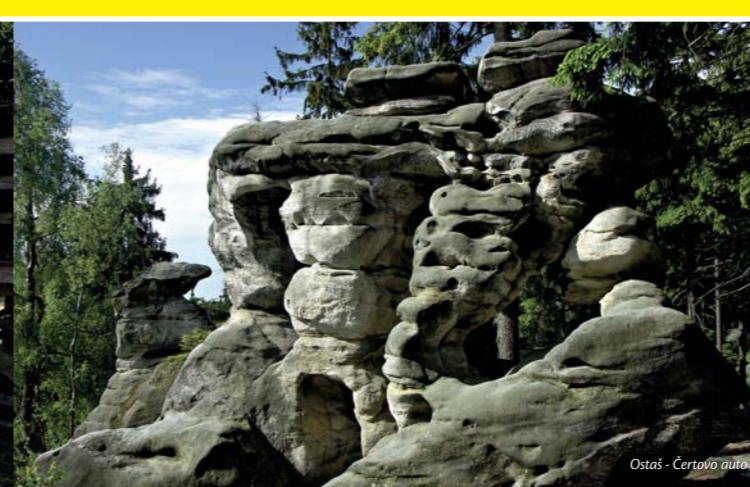

Výhledka Křížový vrch

Jelen Matěj v Klopotovském údolí.

Ostaš - Čertovo auto

Dětem

- Za bratry Čapkovými
- Od půdy po sklep
- M-M-M-MUMIE
- Papirový svět

TURISTICKÁ OBLAST
KLADSKÉ POMEZÍ

www.kladskepomezi.cz
www.kladskepomezidetem.cz
www.facebook.com/kladskepomezi

Vydavatel: Branka, obecně prospěšná společnost pro rozvoj cestovního ruchu ve spolupráci s informačními centry Kladského pomezí.
Náklad: 5 x 20 000 ks. Foto: archiv Branka, o.p.s. Grafický návrh a tisk: Integraf, s.r.o.

Leták vydaný v rámci projektu „Kladské pomezí-místo pro náš příběh“, který je spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj – Regionální operační program NUTS II Severovýchod. Registrační číslo CZ.1.13/3.2.00/37.01345

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií
z Evropského fondu pro regionální rozvoj

ZA POHYBEM

• **Rozso-co? Rozsochatec** - ptáte se, co že je to ten Rozsochatec? Budete se divit, ale není to nic neznámého. Pod tímto názvem se totiž ukrývá známá křížová cesta na Křížový vrch, lidově zvaný „Křížák“. Se svojí výškou 666,8 m n. m. se vypíná přímo proti Adršpašským skalám. Na jeho vrchol vede strmá křížová cesta s biblickými výjevy a vršku panuje železný kříž z roku 1857 usazený na pískovcovém podstavci. A pokud Vám na tomto výletě bude přát počasí, vychutnáte si i krásné výhledy až do Krkonoš.

• **Pod dubem, za dubem, tam si na tě počíháme** - vydejte se na dobrodružné putování po Jestřebích horách, kde Vás bude kromě celé řady vojenských opevnění možná doprovázet i loupežník Lotrando, který se podle pohádky od Karla Čapka v Jestřebích horách ukrývá. U rozhledny na nejvyšším vrcholu Žaltmanu má dokonce svoji sluj, ve které si na svém výletě můžete opéci buřta nebo jinou dobrotu.

• **Kdo to bydlí v Klopotovském údolí** - v malé obůrce na kraji Klopotovského údolí v Novém Městě nad Metují žije rodinka divočáků. Táta kanec se klidně nechá podrbat i za ušima, zato máma bachyně se pilně a svědomitě stará o svá mláďata a drží se více stranou. O kousek dál Vás přivítá jelen Matěj, který příběhne na zavolání a žere přímo z ruky. Proto si nezapomeňte vzít suchý chléb nebo sušenky.

• **Labyrint na Ostaši a Kočičí skály pro kočku** - přijďte bloudit do skalního labyrintu stolové hory Ostaš u Police nad Metují a poznejte tajemné až strašidelné skalní útvary jako je Mohyla smrti či Zrádce, který bezpochyby připomíná lidskou tvář. K této stolové hoře se váže zajímavá legenda o jednom mlynáři, který prý zkameněl, když slezským vojákům vyzradil, kde se ukrývají lidé z okolí. Těsně za osadou je možné jít po zelené značce do Kočičích skal završených mohutným skalním útvarem s názvem Kočičí hrad. Ke skalnímu útvaru vede dobrodružná cesta plná úzkých průřezů a trhlín.

• **Hurá na „Bišík“** - vydejte se na Bischofstein, zvaný též Jiráskovy skály. Od barokního zámku, kde se můžete občerstvit, vede cesta okolo Černého jezírka, jehož název byl odvozen od tmavého zbarvení vody způsobeného látkami uvolňujícími se z rašeliny, mechů a silné vrstvy rostlinných zbytků bahňitého dna. Po cestě dojdete až na zříceninu hradu Skály, odkud je krásný výhled na Ostaš, Polici nad Metují a okolí. Na opačnou stranu od zámku se na nejvyšším vrcholu Adršpaško-teplických skal tyčí třináctimetrová rozhledna Čáp, při jejíž stavbě musely být jednotlivé díly přepraveny na místo za pomoci vrtulníku.

• **Tajemný teplický poklad** - už jste někdy našli opravdový poklad? Jeden takový se ukrývá v Teplických skalách. Sčteží ho však loupeživý rytíř, který Vám jej vydá jedině tehdy, pokud mu sdělíte přísně tajné heslo. Na celém okruhu Teplických skal jsou mnoha tabulí naučné stezky ukryty indicie (otázky), jejichž odpovědi si musíte pečlivě zapisovat do tajenky, a tak toto heslo získat.

• **Zbečnické chleby** - nad Zbečnickem nedaleko Hronova se v lese Maternice nachází Skalákova studánka. Podle pověsti má léčivou vodu, kterou začátkem 19. století pili lidé jako lék proti choleře. I dnes nabízí studánka zájemcům kvalitní a pramenitou vodu. Nedaleko od studánky se v lesích nacházejí volně rozprostřené pískovce ve tvaru bochníků chleba. Podle pověsti jsou to zkamenělé bochníky lakomé selky, která se nechtěla s žebřákem rozdělit ani o půl krajíčku chleba.

• **Výstup na Šonovskou sopku** - kdo z Vás může říct, že se dostal na vrchol sopky? Na opravdovou sopku se u nás asi nepodíváte, ale můžete navštívit vrchol zvaný Homole, známý jako Šonovská sopka. Z nitra země se tu skutečně kouří a dýmá, avšak pouze během mrazivých zimních dnů. Tento pozoruhodný jev však není způsoben sopečným původem, ale výrony teplého vzduchu. Ten se během teplých dnů v trhlínách a skulinách kopce nahromadí a v zimě pak uniká na povrch.

TURISTICKÁ OBLAST
KLADSKÉ POMEZÍ

www.kladskepomezi.cz

Barunčina škola

Úpická hvězdárna

Od půdy po sklep

Rodný domek Aloise Jiráska

ZA POZNÁNÍM

• **Horolezci, horolezkyně, horolezčata** - navštivte zámek v Adršpachu, který dlouhá léta chátral a čekal na své využití. Adršpach je známý jako horolezecká oblast s bohatou historií pískovcového lezení, proto je expozice o historii horolezectví na pravém místě. Pokud Vás tedy zajímá, jak to všechno začalo, vydejte se na zámek, kde se seznámíte s historií a současností horolezeckého sportu.

• **M-M-M-MUMIE** - už jste někdy viděli opravdovou mumii? V broumovském klášteře jich mají hned několik. Jedná se o mumie vambereckých měšťanů, kněží, varhaníků a dalších významných osob. Dokonce tu uvidíte i dvě mumie dětí. Klášter, jehož počátky sahají až do 13. století, sloužil dříve jako škola, kde podle Čapkovy pohádky studoval mladý loupežník Lotrando. Další atraktivitou je vzácná kopie Turínského plátna, která je jediná ve střední Evropě, a také knihovna obsahující 17 000 svazků knih. Na speciálních prohlídkách Vás klášterem provede dokonce sám loupežník Lotrando.

• **Do muzea za bratry Čapkovými** - zajímá Vás, jaké známky na vysvědčení měl ve druhé třídě Karel Čapek, jak vypadají volné grafiky Josefa Čapka a vůbec jaký život vedla Čapkova rodina? Pokud ano, tak navštivte muzeum umístěné v domě na náměstí v Malých Svatoňovicích, v němž rodina žila. Expozice je rozdělena do dvou pater a každé z nich mapuje život a dílo jednoho z bratrů.

• **Bílá nebo Černá paní** - vydejte se na náchodský zámek, který vévodí svými pěti nádvořími, a pozdravte dva živé medvědy Ludvíka a Dášu v zámeckém příkopu. Při prohlídce zámku buďte obezřetní. Možná totiž potkáte tamější Černou paní, druhou manželku majitele náchodského panství Octavia Piccolominiho Marii Benigni, která se nechtěla o svůj zámek a jeho vybavení s nikým dělit. Po smrti svého manžela již ze smutku nikdy neodložila černý šat a do dnešních dob takto oděná bloudí komnatami a hlídá si svůj majetek.

• **„Vykopaný“ hrad Vízmburk** - je všeobecně známo, že hrady byly povětšinou stavěny na vysokých kopcích. Navštívili jste už ale někdy hrad, který byl v minulosti naopak doslova vykopán ze země? Jeden takový se nachází nedaleko obce Havlovice. Ve 12. století ho založil pan Tas z rodu pánů erbu zlatého třmene. Hrad byl však velmi mocný, a tak ho pro jistotu jeho sousedé odkoupili a zbořili. Dlouhou dobu byl ukryt pod hromadou hlíny a sutin až do doby, kdy při archeologickém výzkumu objevil Dr. Antonín Hejna jeho torzo a odkryl obvodové zdi, studnu a část věže.

• **Odkryté a neodkryté záhady galaxie** - říká se, že lidem ještě zdaleka nebyly odkryty všechny záhady vesmíru. Více o tom vědí v úpické hvězdárně zaměřené především na výzkum Slunce. Kromě toho zde zkoumají také hvězdy, pozorují přelety družic a sledují planety a další úkazy. Při prohlídce uvidíte nejenom mapy hvězdné oblohy a zajímavé fotografie z oblasti meteorologie, ale můžete se podívat na oblohu přes hvězdářský dalekohled a seznámit se s prací hvězdářů. A kdo ví, třeba právě Vy rozluštíte některou ze záhad vesmíru.

• **Když chodila Božena Němcová do školy** - kdo z nás si ještě vzpomene, jaké to je sedět v tvrdých dřevěných školních lavicích, psát perem tak, abychom si v sešitě neudělali kaňky a trást se před hbitým proutkem pana učitele. Přijďte si připomenout tuto dobu do Barunčiny školy v České Skalici, kde poznáte, jak vypadala školní třída v 19. století. Tuto školu navštěvovala i samotná Božena Němcová, tehdy ještě jako malá Barunka Panklová, která každý den docházela pěšky z Ratibořic, kde bydlela.

• **Čarovné muzeum magie** - naučte se kouzlit a objevte nadpřirozeno i magické praktiky v jaroměřském muzeu magie. Muzeum kromě osobností principálů, plakátků a fotografií dokumentuje i dobové kouzelnické rekvizity. V poslední části je výtvarná dílna autora muzea s tematikou magie a kouzel pro zamyšlení s odkazem na slogan, který používají kouzelníci – Mudus vult decipi (Svět chce být klamán).

ZA ZÁBAVOU

• **Papírový svět** - poznejte druhé nejstarší muzeum svého druhu na světě, kde více jak 1 000 exponátů domácích i zahraničních modelářů prezentuje modely různých témat a obtížností. Expozice muzea papírových modelů v Polici nad Metují tvoří modely od nejstarší známé papírové vystřihovánky přes modely z časopisu ABC až po současnou tvorbu. Obdivovat můžete model Pražského hradu, mořské pobřeží s majákem, nebo modely inspirované sci-fi a fantasy. Navíc je v muzeu i papírová dílna, kde si malí návštěvníci mohou vystřihnout a slepit svůj vlastní papírový model, který si pak jako jedinečný suvenýr odnesou domů.

• **Brodíkův svět fantazie** - kdo to bydlí v klobouku? Kdo to tančí v ranní rose? Kdo to zlobí Pučmelouna? Odpovědi na všechny tyto otázky se dozvíte na Pohádkové stezce v autokempu u rybníka Brodský v Červeném Kostelci. Kdo bez újmy projde okolo hlavy hrozivého draka, může si na konci stezky zatahat za provaz od zvonečku a prohlédnout si rozsáhlou galerii dřevěných soch rozmístěných po celém areálu kempu.

• **Vojáky v josefovské pevnosti** - hráli jste si rádi na vojáky? Někteří z nás si na ně jistě hrají dodnes. Přijďte se alespoň na okamžik vžít do kůže vojáka z dob Josefa II. sloužícího v podzemních chodbách v josefovské pevnosti. Nejprve dostanete do ruky malou lucerničku, ale nakonec budete i malou část chodeb prozkoumávat potmě. Jen si musíte dát pozor na josefovské skřítky. Jsou to malí záškodníci, kteří se tu usídlili již v dávných dobách. Pokud je však zastihnete v dobrem rozmaru, možná Vám povypráví svůj příběh a historii josefovské pevnosti.

• **Od půdy po sklep** - víte, co se dá nalézt na takové zámecké půdě, nebo jaké oblíbené královské jídlo připravovala zámecká kuchyně a jaká strašidla se ukrývala v zámeckém sklepení? Na novoměstském zámku v rámci interaktivního okruhu s příhodným názvem „Od půdy po sklep“ Vás nebudou zahlcovat letopočty, historickými událostmi a šlechtickými rody, ale naopak Vám zajímavou a poutavou formou představí tyto netradiční prostory zámku. Navíc můžete přiložit ruku k dílu a v pracovním listu si vyloustit tajenku.

• **Zvířátka na „Zámeckém kopci“** - málokdo ví, že za náchodským zámkem se skrývá obora s názvem „Zámecký kopec“. Do obory vejete brankou a po kamenných schodech se dostanete na pozorovatelnu, ze které můžete vidět daňka skvrnitého, muflona a jelena Dybowského. Nezapomeňte si s sebou vzít tvrdý chléb či jablka, jelikož Vám tato zvířátka budou baštit přímo z ruky.

• **„Prdlavka“ za domkem Aloise Jiráska** - v Hronově se u silnice krčí malý roubený bílý domek. Je to rodný dům Aloise Jiráska, který zde se svými sousrozenci žil až do svých deseti let, než odešel na studia do Broumova. Při prohlídce uvidíte světelníčku, kde Jirásek jako student trávil prázdniny, a dozvíte se, k čemu sloužilo prostřední okno světlice, k němuž bylo připevněno zeleně natřené prkénko s ohrádkou – tzv. šrák. Za domkem v parku vyvěrají dva minerální prameny Hronovka a Regnerka s alkalicko-železnatou vodou. Místní jim s oblibou přezdívali „prdlavka“ a při návštěvě a ochutnávce jistě pochopíte, proč tomu tak je. V parku je také vybudován venkovní fitpark se zručnostní dráhou pro děti. Kromě dětí si však na venkovních strojích mohou zařadit i dospělí.

• **Krtek a kalhotky** - víte, jak krteček ke kalhotkám přišel? Tuhle pohádku viděl už asi každý z nás. Proto si ji přijďte připomenout do jediného českého muzea se specializací na historii textilní výroby v České Skalici. Součástí expozice je zařízení dílny modrotiskaře, vzorkaře a rytce tiskacích válců, provozuschopný tkalcovský stav, válcový tiskací stroj a stůl pro mechanizovaný filmový tisk. V říjnu se tu vždy koná akce pro děti s názvem „Textilní řemesla aneb Jak krtek ke kalhotkám přišel“, při níž si účastníci mohou vyzkoušet některé z rukodělných textilních technik a vyrobit si tak třeba svoje vlastní kalhotky.

• **Meleme, meleme, ale ne kávu** - v mlýně Dřeviček se opět mele. Mele tu hodný pan mlynář, který nás celým mlýnem ochotně provede a předvede i názornou ukázkou toho, jak se kdysi mlela mouka, a že život ve mlýně byla pěkná dřina. Dětem povypráví o posledním místním vodníkovi, aneb jak se z vodníka zlého stal vodník hodný, a také příběh o osudu medvěda ze Stárkova.